

Begäran om omprövning av stadsutvecklingsnämndens beslut gällande villkoren för en mikromobilitetstillstånd i Borgå

Stadsutvecklingsnämnden 10.02.2026
2807/08.00.00.00/2025

Beredning och tilläggsuppgifter:
Trafikplaneringschef Antti Rahiala, antti.rahiala@porvoo.fi

Bakgrund

Mikromobilitetstjänsterna, i synnerhet elsparkcyklar som hyrs ut, har medfört ett nytt alternativ till val av färdssätt i staden. Samtidigt är de förknippade med utmaningar som gäller trafiksäkerhet, renlighet, tillgänglighet och körsätt. I trafiksäkerheten betonas särskilt den försämrade känslan av trygghet som andra gatuanvändare upplever, trafikolyckor och utmaningar som dåligt parkerade anordningar medför för andra trafikanter.

Lagstiftningen om mikromobilitet trädde i kraft 1.8.2025. I och med den nya lagstiftningen blev uthyrning av mikromobilitetsfordon (cyklar i gemensamt bruk, lätta elfordon och motorförsedda cyklar) tillståndspliktig på det område som kommunen förvaltar.

Villkoren för mikromobilitetstillstånd i Borgå godkändes genom ett beslut av stadsutvecklingsnämnden (§197) den 9.12.2025. Tier Mobility Finland Oy (3135382-9) har ansökt om omprövning av det aktuella beslutet gällande nedanstående licensvillkor:

1. Verksamhetsperiodens längd (15.4–31.10)
2. Körförbud på helgnätter och allmänna helgdagar
3. Hastighetsbegränsningen på 15 km/h under vardagsnätter

Begäran om omprövning föreligger som bilaga. Begäran om omprövning har gjorts inom föreskriven tidsfrist, och företaget har som potentiell tjänsteleverantör rätt att begära omprövning av beslutet.

I frågor angående mikrotillstånd för transport gäller 18 g § i lagen om transportservice, enligt vilken man får begära omprövning av kommunens beslut, men att beslutet får verkställas även om omprövning har begärts eller besvär anförts.

Grunderna för omprövningsbegäran är bland annat att staden inte i tillräcklig utsträckning har motiverat nödvändigheten av de tillståndsvillkor som är föremål för omprövningsbegäran, vilket krävs enligt 18e § i lagen om transportservice.

1) Verksamhetsperiodens längd

Den grundläggande verksamhetsperioden som fastställts av Borgå är 15.4–31.10. Grundperioden för verksamhet har fastställts på grund av faktorer som inverkar på trafiksäkerheten (nattfrost, halka,

plötsliga snöfall) som orsakas av de allmänna väglagsförhållandena i början av våren och början av vintern.

Borgå stad är medveten om att väderförhållandena kan variera och därför kan verksamhetsperioden, i enlighet med villkoren i det godkända mikromobilitetstillståndet, förlängas eller förkortas efter överenskommelse mellan staden och operatören. Möjligheten att förlänga eller förkorta verksamhetsperioden beror på väderförhållandena under våren och hösten samt underhållsbehovet. Ur ett perspektiv av förutsägbarhet i underhållsarbetet kan Borgå stad inte avsätta resurser för samordning i realtid med operatören, och verksamheten kan inte heller kopplas till enskilda operatörers vädermatriser. Borgå stad strävar efter att etablera ett gott samarbete mellan staden och operatören, vilket möjliggör skapandet och utvecklingen av säker verksamhet i en positiv anda.

Genom att reglera verksamhetsperioden säkerställer man att onödiga risker inte tas på bekostnad av användarnas säkerhet genom att mikromobilitetstjänster införs för tidigt på våren eller fortsätter att tillhandahållas tidigt på vintern när förhållandena har blivit mindre säkra. Borgå stads mål är att förebygga trafikolyckor, och det kommer inte att ske någon avvikelse från detta mål, även om den obligatoriska trafikförsäkringen som trädde i kraft 2024, som nämns i begäran av omprövning, innebär att staden inte längre kommer att bära kostnaderna för olyckor som tidigare.

2) Körförbud på helgnätter och allmänna helgdagar

Enligt Borgå stads villkor för mobilitetstillstånd är det förbjudet att använda elektriska mikromobilitetsredskap som hyrs ut på veckoslut (fre.–lör. och lör.–sön.) nattetid kl. 00–05. Förbudet gäller också helgdagar som infaller på vardagar, såsom valborgsmässoafton, första maj, midsommarafton, midsommardagen och nyårsafton.

Anledningen till att ovanstående förbud införs är att öka säkerheten för elsparkcyklar och förebygga olyckor. Enligt vårdanmälningssystemet HILMO sker en betydande del av olyckorna med elsparkcyklar kvälls- och nattetid, särskilt nattetid under veckoslut, och orsaken till olyckorna är ofta berusning.

Polisen rekommenderar också körförbud på natten och konstaterar att användningsrestriktioner på natten är ett av de mest kostnadseffektiva och effektiva sätten att förbättra säkerheten för elsparkcyklar.

År 2021 infördes restriktioner för elsparkcyklar i Helsingfors (hastighetsbegränsning på 20 km/h, uthyrningsförbud på helgnätter från midnatt till kl. 05.00 och hastighetsbegränsning på 15 km/h övriga dagar från midnatt till kl. 05.00). Körförbudet under veckoslutsnätterna har alltså varit i kraft i Helsingfors redan i flera år och det har konstaterats minska skador orsakade av elsparkcyklar. Enligt uppgifter från HUS inträffade 600–700 skador med elsparkcyklar per år i Helsingfors innan restriktionerna infördes, och 300–400 per år efter att restriktionerna infördes. Samtidigt är det känt

att i Tammerfors hade hastighetsbegränsningen på 15 km/h på natten praktiskt taget ingen effekt på olycksfrekvensen (olyckor per 100 000 resor) för elsparkcyklar. Därmed kan förbudet mot nattkörning anses vara väl motiverat med tanke på trafiksäkerheten.

I begäran om omprövning hänvisas till THL:s olycksstatistik och den jämförs med antalet olyckor som involverar andra transportmedel. THL:s olycksstatistik har visat sig vara ofullständig när det gäller elsparkcyklar, eftersom det inte var förrän 2023 som koden (V00.8) lades till ICD-10-sjukdomsklassificeringen som används inom hälso- och sjukvården, vilket gör det möjligt att skilja olyckor med elsparkcyklar från olyckor med fotgängare och cyklister. Enligt Henri Vasara från HUS har dock användningen av koden inte varit heltäckande under de senaste åren (källa: <https://yle.fi/a/74-20181098>). Det totala antalet olyckor med elsparkcyklar kan inte direkt jämföras med antalet olyckor med andra transportmedel, eftersom elsparkcyklarna utgör en mycket liten andel av alla transportmedel. Andelen elsparkcyklar i den nationella persontransportundersökningen (https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/publication/HLT_syksy2024_raportti.pdf) är så liten att den inte kan bedömas på ett tillförlitligt sätt på grund av det begränsade antalet forskningsobservationer. Som jämförelse kan nämnas att enligt en nationell undersökning om persontransporter stod gångtrafiken för 20 % av resorna, cykling för 9 %, privatbilar för 58 % och kollektivtrafik för 9 %.

3) Hastighetsbegränsningen på 15 km/h under vardagsnätter
Den högsta tillåtna hastigheten för elektriska mikromobilitetsredskap som kan hyras i Borgå är 20 km/h. Nattetid kl. 00–05 är den högsta tillåtna hastigheten 15 km/h. Dessutom kan man fastställa så kallade zoner för långsam körning där den högsta tillåtna hastigheten är 10 km/h. Syftet med hastighetsbegränsningarna är att förbättra trafiksäkerheten och förebygga olyckor.

De fastställda hastighetsbegränsningarna överensstämmer med polisens rekommendationer, och polisen har också bedömt hastighetsbegränsningar som ett av de mest kostnadseffektiva och effektiva sätten att förbättra trafiksäkerheten för elsparkcyklar.

Borgå stads mål är att förebygga trafikolyckor, och det kommer inte att ske någon avvikelse från detta mål, även om den obligatoriska trafikförsäkringen som trädde i kraft 2024, som nämns i begäran av omprövning, innebär att kommunerna inte längre kommer att bära kostnaderna för olyckor som tidigare. Effekterna av de lagändringar som trädde i kraft 2025 (åldersgräns och promillegräns) på säkerheten för elsparkcyklar har ännu inte verifierats på något sätt. Men generellt kan man säga att till exempel gränsen för alkoholhalt i blodet inte har eliminerat de problem som orsakas av rattonykterhet i andra transportmedel heller.

Bilaga:

Begäran om omprövning, Tier Mobility Finland Oy

Stadsutvecklingsdirektören

På grundval av ovanstående beslutar stadsutvecklingsnämnden att avslå begäran om omprövning, eftersom begäran inte ger anledning att ändra nämndens tidigare beslut 09.12.2025

2807/08.00.00.00/2025§197 om villkoren för mikromobilitetstillstånd.
Beslutet kan verkställas trots begäran om rättelse eller överklagande.

Paragrafen justeras genast.